

Ekohydrologická obnova rašelinísk v Karpatoch

Mgr. Viera ŠeffEROVÁ StanOVÁ PhD., DAPHNE

ŠTÁTNA
OCHRANA PRÍRODY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

DAPHNE
INŠTITÚT APLIKOVANEJ
EKOLÓGIE

Spoločným úsilím k **zelenej**, **konkurencieschopnej** a **inkluzívnej** Európe

Projekt „Ekohydrologická obnova rašelinísk v Karpatoch“, číslo projektu: ACC04P02 sa realizuje z finančného príspevku Nórskeho finančného mechanizmu 2014-2021 a štátneho rozpočtu SR.

Názov programu: Zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy.

Cieľ projektu: Zvýšená schopnosť cieľových ekosystémov prispôbiť sa zmene klímy.

ŠTÁTNA
OCHRANA PRÍRODY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

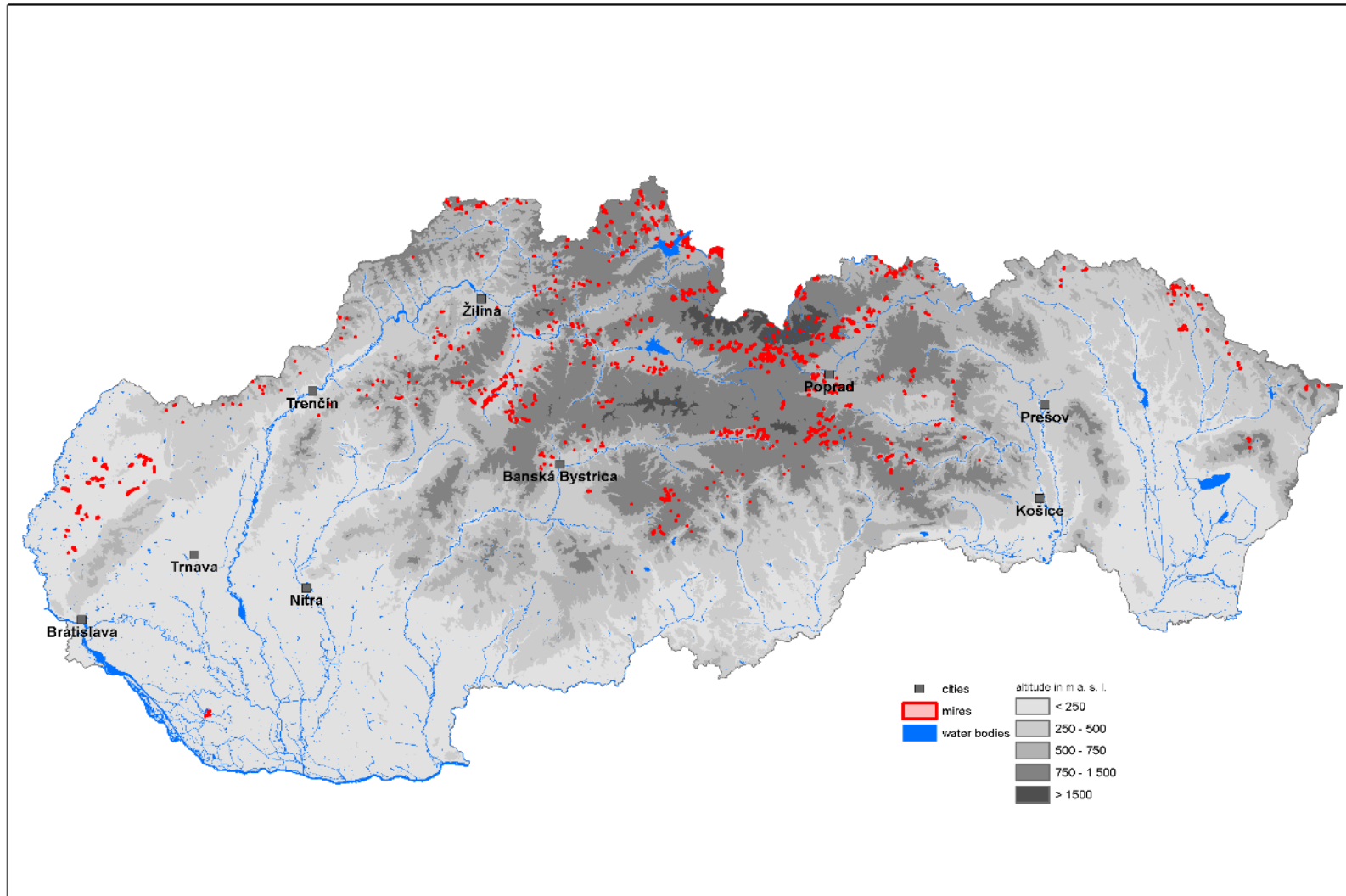
DAPHNE
INŠTITÚT APLIKOVANEJ
EKOLÓGIE

Spoločným úsilím k **zelenej**, **konkurencieschopnej** a **inkluzívnej** Európe

Projekt „Ekohydrologická obnova rašelinísk v Karpatoch“, číslo projektu: ACC04P02 sa realizuje z finančného príspevku Nórskeho finančného mechanizmu 2014-2021 a štátneho rozpočtu SR.

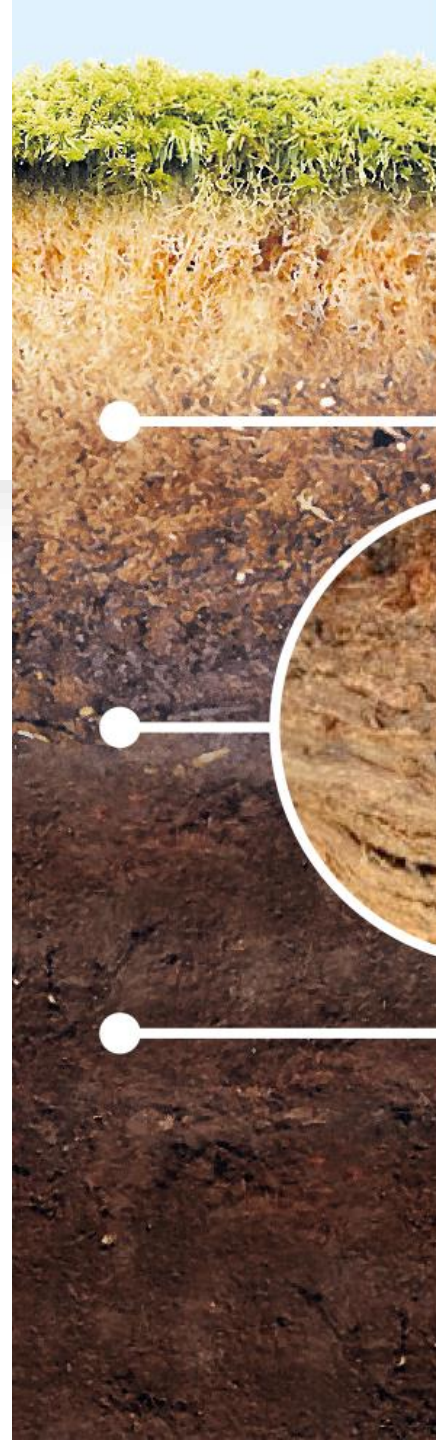
Mapovanie rašelinísk, cca 3000 ha, 85% v horských oblastiach

Definícia rašelíniska

Rašeliniská predstavujú špecifický typ mokradí.

- takmer trvalé nasýtenie vodou,
- nedostatok kyslíka,
- pomalý rozklad sa odumretých rastlín a machov → tvorba rašeliny,
- rašelina pozostáva z minimálne 30 % mŕtveho organického materiálu.

Rašelinník v sebe viaže veľké množstvo vody.

Spodné časti rašelinníka pod vodou bez prístupu kyslíka odumierajú.

Odumretá biomasa sa hromadí a vytvára vrstvy rašeliny.

Výhody rašelinísk, ktoré neboli odvodnené

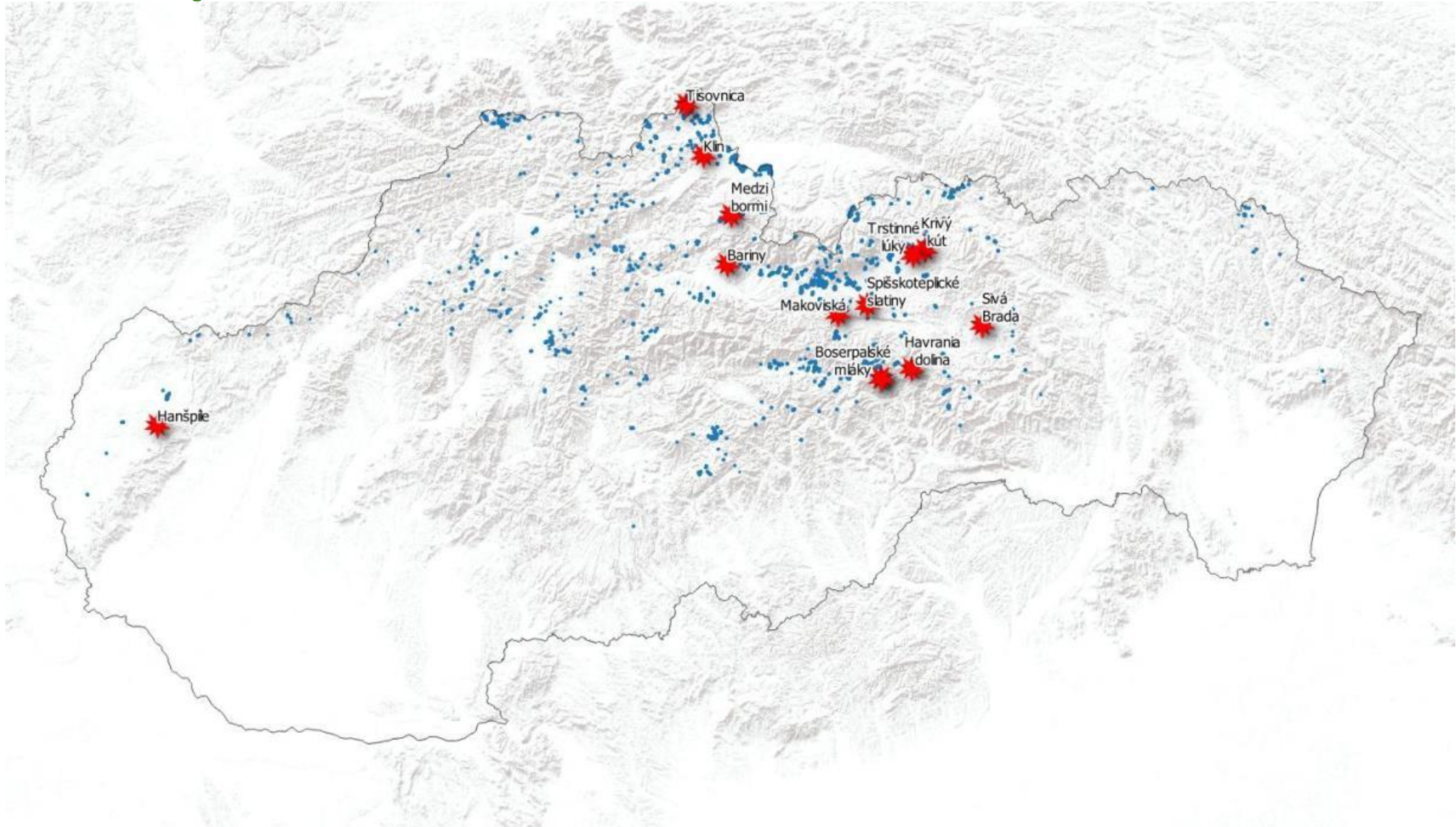

Vplyv odvodnených rašelinísk

- Globálne regulujú klímu ukladaním obrovského množstva uhlíka, fixovaného z atmosférického oxidu uhličitého (CO₂), uloženého v nerozloženej rastlinnej biomase, ktorý sa z nich len pomaly dostáva do atmosféry. Majú schopnosť izolovať a ukladať atmosférický uhlík po tisíce rokov.
- Regionálne ovplyvňujú hydrologiu. Sú to kľúčové miesta pre udržanie prirodzeného vodného režimu v krajine.
- Rašeliniská sú tiež archívom z minulosti. Vrstvy rašeliny ukrývajú cenné informácie o vývoji klímy a biodiverzite v dávnych dobách.
- Rašeliniská sú domovom mnohých ohrozených druhov a biotopov.

Výber projektových lokalít – 3 vrchoviská, 3 lesné rašeliniská, 6 slatinných rašelinísk

Aktivity projektu

	ŠOP SR	DAPHNE	Spišská Belá	NINA
A1 Príprava obnovných plánov	*	**		
A2 Hydrologický a biodiverzitný monitoring	*	**		*
A3 Komunikácia so zainteresovanými stranami o obnove pilotných lokalít	**	*		
A4 Realizácia obnovných opatrení	*	**	*	
A5 Vypracovanie metodických pokynov pre udržateľné obhospodarovanie rašeliniskových a mokraďových lesov		**		
A6 Vypracovanie štúdie o potenciáli sekvestrácie uhlíka obnovených lokalít		*		**
A7 Aktivity zamerané na zvyšovanie povedomia verejnosti	*	**	*	
A8 Vzdelávanie v oblasti zmeny klímy		**		

A1 Príprava obnovných plánov

Ekohydrologické prieskumy a pripravené obnovné plány pre 12 lokalít

A2 Hydrologický a biodiverzitný monitoring

Pravidelný hydrologický monitoring pomocou datalogerov

Východiskové a záverečné monitorovanie biodiverzity

Školenie o monitorovacích metódach a vyhodnocovaní údajov

A3 Komunikácia so zainteresovanými stranami o obnove pilotných lokalít

A4 Realizácia obnovných opatrení

Realizácia opatrení hydrologickej obnovy

Realizácia manažmentových opatrení

A5 Vypracovanie metodických pokynov pre udržateľné obhospodarovanie

rašeliniskových a mokradňových lesov

Vypracovanie miestnych pokynov pre lesy v pôsobnosti spoločnosti ProPopulo

Vypracovanie národných pokynov

Organizácia konferencie pre lesných hospodárov

A6 Vypracovanie štúdie o potenciáli sekvestrácie uhlíka obnovených lokalít

Odbery vzoriek z projektových lokalít a analýza v laboratóriu

Príprava štúdie

Organizácia školenia

A7 Aktivity zamerané na zvyšovanie povedomia verejnosti

Video o obnove na 2 projektových lokalitách

Vydaná brožúra "Keď sa povie rašelinisko" (náklad: 5000)

Vydaná brožúra "Zmena klímy a rašeliniská" (náklad: 1000)

Spolupráca so školami v blízkosti projektových území. Vypracované vzdelávacie outdoorové programy, školenia pre učiteľov, pri rôznych príležitostiach organizované vzdelávacie infostánky.

A8 Vzdelávanie v oblasti zmeny klímy

Výstupy projektu online

<https://obnovaraselinisk.sopsr.sk/>

<https://daphne.sk/projekt/ekohydrologicka-obnova-raselinisk-v-karpatoch/>

Doterajšie výstupy projektových aktivít na stiahnutie:

Plán obnovy rašeliniskových lokalít

Monitorovanie biotopov a biodiverzity

Publikácia - Zmena klímy a rašeliniská

Leporelo - Keď sa povie rašelinisko

Pracovný list - Objavitelia rašelinísk

